

KRÁLOVNÁ ANGLICKEJ DETEKTÍVKY

Agatha
Christie®

SMRŤ
PRI BAZÉNE

*Agatha
Christie*[®]

SMRŤ PRI BAZÉNE

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Zuzana Púčeková
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Z anglického originálu Agatha Christie: *The Hollow*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve HARPER, an imprint
of HarperCollinsPublishers, New York 2011,
preložila Nina Mikušová.

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

The Hollow © 1946 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Smrť pri bazéne © 2016 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Agatha Christie®Poirot® are registered trademarks of Agatha Christie Limited
in the UK and/or elsewhere. All rights reserved.

Translation © Nina Mikušová 2015

Cover Design © Peter Brunovský 2015

Cover Photo © iStock.com/Mutlu Kurtbas

Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2016

ISBN 978-80-220-1903-3

*Larrymu a Danae
s ospravedlnením,
že ich bazén poslúžil ako miesto činu*

1

V piatok ráno o šesť trinásť otvorila Lucy Angkatellová veľké modré oči do nového dňa a, tak ako vždy, okamžite sa čulo začala zaoberať problémami, ktoré sa vynorili v jej neuveriteľne aktívnej mysli. Mala pocit, že sa o nich musí súrne s niekým poradiť a porozprávať; rozhodla sa pre svoju mladú sesternicu Midge Hardcastlovú, ktorá pricestovala do Doliny predošlý večer. Lady Angkatellová svižne vykázla z postele, prehodila si župan cez dosiaľ pôvabné plecia a prešla po chodbe k Midginej izbe. Keďže patrila k ženám so znepokojivo rýchlymi myšlienkovými procesmi, začala sa rozprávať, ako mala vo zvyku, sama so sebou a Midgine odpovede si dopĺňala zo svojej bujnej fantázie.

Keď lady Angkatellová dokorán roztvorila dvere na Midginej izbe, rozhovor bol už v plnom prúde: „... a tak, moja milá, určite budeš so mnou súhlasiť, že tento víkend nám prinesie iba problémy!“

„Čože?“ nezrozumiteľne zamrmlala Midge, náhle vytrhnutá z pokojného, hlbokého spánku.

Lady Angkatellová zamierila k oknu, roztvorila okenice, vytiahla roletu a dnu vpustila bledé svetlo septembrového úsvitu.

„Vtáky,“ poznamenala natešene pri pohľade z okna. „Aké sú rozkošné!“

„Čo prosím?“

„Ešteže s počasím nie sú problémy. Tuším sa celkom vydarí. Aspoň niečo. Určite so mnou budeš súhlasiť, že keď sa zopár osôb, čo sa k sebe nehodia, ocitne uväznených v dome, je to desaťkrát horšie. Zostávajú len spoločenské hry, a to sa môže

skončiť ako vlni, čo si kvôli chuderke Gerde nikdy neodpustím. Vravela som potom Henrymu, že to bolo odo mňa príšerne hlúpe – nemohla som ju, pravdaže, ignorovať, bolo by veľmi nezdvorné pozvať Johna bez nej, ale o to je to horšie, a najhoršie je, že je taká milá. Fakt čudné, že niekto taký milý ako Gerda nemá všetkých päť pokope. Ak toto má byť zákon rovnováhy, nie je vôbec spravodlivý.“

„O čom to hovoríš, Lucy?“

„O víkende, milá moja. O ľuďoch, čo sem zajtra prídu. Rozmýšľala som o tom celú noc a strašne ma to trápi. Je to naozaj úľava prebrať to s tebou, Midge. Si vždy taká rozumná a praktická.“

„Lucy,“ podotkla Midge odmerane, „vieš, koľko je hodín?“

„Celkom presne nie. Nikdy to neviem.“

„Štvrť na sedem.“

„Toľko?“ Nezдалo sa, že by to na lady Angkatellovú urobilo nejaký dojem.

Midge na ňu vrhla prísny pohľad. Tá Lucy je nezniesiteľná, absolútne nemožná! Naozaj neviem, ako to s ňou vydržíme, pomyslela si.

Už-už jej chcela čosi odvrknúť, no v poslednej chvíli sa zháčila. Lucy Angkatellová sa na ňu usmievala s tým neobvyčajným šarmom, aký okolo seba šíri celý život a nestratila ho ani po šesťdesiatke. Vďaka nemu ľudia na celom svete, hlavy štátov a vysokí úradníci znášali trampoty, nepríjemnosti a problémy, ktoré spôsobovala. Jej detsky úprimná radosť, s akou ku všetkému pristupovala, odzbrojovala kritikov. Stačilo, aby Lucy doširoka otvorila veľké modré oči, rozťahla krehké ramená a zašepkala: „Ach, je mi to tak ľúto...“ a okamžite bolo po akomkoľvek hneve.

„Moja milá,“ kajala sa lady Angkatellová, „to je mi ľúto. Mala si mi to povedať!“

„Hovorím ti to teraz – ale už je neskoro! Zobudila si ma.“

„Škoda. Ale pomôžeš mi, však?“

„S víkendom? Prečo? O čo ide?“

Lady Angkatellová si sadla na peľasť. Ona si nesadá na posteľ ako iní ľudia, pomyslela si Midge. Pôsobí nehmotne, akoby sa na zem na chvíľku zniesla éterická víla.

Lady Angkatellová rozochvene roztiahla biele ramená v pôvabnom, bezmocnom geste. „Prídu samí nevhodní ľudia, chcem tým povedať, že sa k sebe nehodia. Inak sú všetci naozaj milí.“

„Kto príde?“ Midge si pevnou, opálenou rukou odhrnula z čela prameň hustých čiernych vlasov, tvrdých ako drôty. Na nej nebolo nič nehmotné či éterické.

„Po prvé, John s Gerdou. To je samo osebe v poriadku. Poďľa mňa John je zlatíčko – veľmi príťažlivý. A pokiaľ ide o chuderku Gerdu – no, musíme byť k nej veľmi láskaví. Veľmi, veľmi láskaví.“

Midge protestovala: „Ale choď, nie je to s ňou až také zlé.“

„Moja milá, keď ona je taká patetická. Tie jej oči! A tuším nikdy nechápe ani slovo z toho, čo človek vraví.“

„To máš pravdu,“ pritakala Midge. „Nerozumie najmä tebe – ale tomu sa vôbec nečudujem. Tvoje myšlienky, Lucy, plynú tak rýchlo, že nie je jednoduché udržať pri rozhovore s tebou krok. Skáčeš z témy na tému a súvislosť žiadna.“

„Presne ako opica,“ poznamenala lady Angkatellová neurčito.

„A kto ešte príde okrem Christowovcov? Predpokladám, že Henrietta.“

Lady Angkatellovej sa rozjasnila tvár. „Áno, a mám taký pocit, že pre nás bude oporou. Ona je taká vždy. Vieš, Henrietta je naozaj milá – milá skrz-naskrz, nie iba naoko. Veľmi nám s chuderkou Gerdou pomôže. Vlani bola jednoducho úžasná. Skladali sme rýmovačky, básničky, vymýšľali nové slová alebo sa hrali šarády, jednoducho niečo také, my všetci sme už boli hotoví a nahlas sme to čítali, keď sme zrazu zistili, že chůďa Gerda ešte ani nezačala. Ani nevedela, o akú hru ide. To je strašné, nemyslíš, Midge?“

„Nechápem, prečo vlastne ľudia k Angkatellovcom chodia,“

vzdychla si Midge, „keď si musia namáhať mozog spoločenskými hrami a твоjím zvláštnym štýlom konverzácie, Lucy.“

„No, treba to nejako zvládnuť, moja zlatá – pre Gerdu to je určite hrozné. Často si myslím, že keby mala trochu rozumu, nechodila by sem, no už je to raz tak a tá chuderka bola taká zmätená a – ehm, úplne hotová. A John bol strašne netrpelivý. A ja som jednoducho nevedela, ako to dať do poriadku – a preto som vtedy bola Henriette taká vďačná. Obrátila sa totiž ku Gerde a spýtala sa jej na pulóver, čo mala na sebe, mimochodom, fakt príšerný, zelený ako tráva, vyzeral ako z lacného výpredaja, drahá, a Gerda sa okamžite rozžiarila, lebo vysvitlo, že si ho uplietla sama. Potom sa Henrietta zaujímala, ako robila ten vzor, a Gerda bola celá šťastná a hrdá. A preto mám o Henriette dobrú mienku. Vždy urobí niečo také. Má na to talent.“

„Robí, čo môže,“ poznamenala Midge.

„Presne. Vždy vie, čo má povedať.“

„Ale od nej to nie sú iba prázdne slová,“ pokračovala Midge.

„Vieš, že Henrietta si taký pulóver naozaj uplietla?“

„No toto.“ Lady Angkatellová zväžnela. „A nosí ho?“

„Nosí. Henrietta je vo všetkom dôsledná.“

„A je rovnako príšerný?“

„Nie. Na nej vyzerá veľmi dobre.“

„No pravdaže. To je ten rozdiel medzi Henriettou a Gerdou. Čokoľvek Henrietta urobí, urobí dobre. Vyzná sa takmer vo všetkom, rovnako ako vo svojom odbore. Ver mi, Midge, ak nám niekto pomôže zvládnuť tento víkend, bude to Henrietta. Bude milá ku Gerde, pobaví Henryho, Johna udrží v dobrej nálade a som si istá, že nám pomôže aj s Davidom.“

„S Davidom Angkatellom?“

„Áno. Práve prišiel z Oxfordu – alebo z Cambridgea? S mladíkmi v tomto veku je vždy trápenie, najmä ak ide o intelektuálov. David je veľký intelektuál. Človek by si želal, aby nemali toľko problémov, kým trochu nedospujú. No zatiaľ na ľudí zazerajú, obhrýzajú si nechty, sú samá vyrážka a občas im aj ne-

pekne trčí ohryzok. A buď stále mlčia, alebo nahlas vykrikujú a búria sa. Ako vravím, spolieham sa na Henriettu. Je veľmi taktná, vie, na čo sa má pýtať. A všetci si ju vážia ako sochárku, pretože nemodeluje iba zvieratká či hlavičky detí, ale tvorí avantgardné diela, ako napríklad to čudo z kovu a sadry, čo vlani poslala na výstavu mladých umelcov. Vyzeralo to veľmi zvláštne, trochu ako rebrík, a nazývalo sa to *Vznikajúca myšlienka* – alebo tak nejako. Niečo také by mohlo na mládenca ako David zapôsobiť... Mne osobne sa to zdalo stupidne.“

„Lucy!“

„Niektoré jej veci sú podľa mňa celkom pekné. Napríklad ten *Plačúci jaseň*.“

„Myslím, že je geniálna. Aj ako osoba je veľmi milá a príjemná,“ prehodila Midge.

Lady Angkatellová vstala a znovu zamierila k oknu. Bezmyšlienkovite sa pohrávala so šnúrou rolety. „Rada by som vedela, prečo práve žalude?“

„Žalude?“

„Na šnúre rolety. Ako ananásy pri bránach. Chcem povedať, že to musí mať nejaký dôvod. Pokojne by to mohla byť šuška alebo hruška, ale vždy je to žalud. V križovkách sa vyskytuje ako bukviča – veď vieš, pre prasiatka. Vždy sa mi to zdá veľmi zvláštne.“

„Neodbiehaj od témy, Lucy. Prišla si sa porozprávať o víkende, aj keď nechápem, prečo si s tým robíš starosti. Ak sa vyhneme spoločenským hrám, pri rozhovore s Gerdou sa budeš vyjadrovať zrozumiteľne a na intelektuála Davida nasadiš Henriettu, aby ho poľudštila, nevidím nijaký problém.“

„No, jeden tu je. Príde Edward.“

„Ach, Edward.“ Midge sa zarazila. Po chvíli sa tlmene spýtala: „Prečo si, preboha, na tento víkend pozvala Edwarda?“

„Nepozvala, Midge. Ver mi. Pozval sa sám. Telegrafoval, či by nemohol prísť. Vieš, aký je precitlivený. Keby som odmietla, už by pravdepodobne nikdy neprišiel. Je prosto taký.“

Midge nenáhlivo prikývla. Áno, pomyslela si, Edward je taký.

Na okamih jasne videla jeho tvár, tú drahú, milovanú tvár. Tvár, vyžarujúcu čosi z Lucinho éterického šarmu, jemnú, hanblivú, ironickú...

„Drahý Edward,“ vzdychla Lucy v odpoveď na Midgine myšlienky. Netrepeživo pokračovala: „Keby sa len Henrietta rozhodla zaňho vydať. Naozaj ho má rada, viem to. Keby tu niekedy strávili víkend sami bez Christowovcov... Lenže John Christow má na Edwarda vždy veľmi zlý vplyv. Ak vieš, čo tým chcem povedať, popri Johnovi Edward pôsobí ako chudáčik. Chápeš?“

Midge opäť prikývla.

„A Christowovcov nemôžem odvolať, tento víkend sme si dohodli už dávno, no naozaj cítim, Midge, že nastanú problémy – s Davidom, ten sa bude mračiť a obhrýzať si nechty, s Gerdou, ktorá sa bude cítiť odstrčená, s energickým Johnom a nepriebojným Edwardom...“

„Prísady do pudingu nie sú práve najsfubnejšie,“ zamumlala Midge.

Lucy sa na ňu usmiala. „Niekedy sa veci jednoducho vyriešia samy,“ poznamenala zadumane. „Pozvala som na nedeľný obed toho detektíva. To bude zábavné, nemyslíš?“

„Detektíva?“

„Hlavu má ako vajíčko,“ vykladala lady Angkatellová. „Stretli sme sa v Bagdade, riešil tam nejaký prípad – Henry bol vtedy veľvyslancom. Alebo to bolo až potom? Pozvali sme ho na obed spolu s inými oficiálnymi hosťami. Pamätám sa, že mal na sebe biely plátenný oblek s ružovým kvietkom v gombíkovej dierke a čierne lakovky. Na nič iné si už nespomínam, pretože ma nezaujímalo, kto koho zabil. Myslím tým, že keď už je niekto mŕtv, nezáleží na dôvode, a robiť okolo toho taký rozruch mi pripadá hlúpe...“

„Nebodaj došlo k nejakému zločinu aj tu, Lucy?“

„Ale nie, moja milá. Na víkend chodieva do jednej z tých smiešnych nových chatiek – poznáš to, sú tam trámy, do ktorých ustavične narážaš hlavou, kopa všelijakých rúr a nemožná

záhrada. Ľudia z Londýna to majú radi. V tej druhej chatke tuším býva nejaká herečka. Nie sú tu stále ako my. Hoci mám taký pocit, že sa im tu páči.“ Lady Angkatellová sa neprítomne prechádzala po izbe. „Midge, drahá, je to od teba milé, že si mi tak pomohla.“

„Nezdá sa mi, že by som ti pomohla.“

„Myslíš?“ Lady Angkatellová to prekvapilo. „No, tak si ešte pekne pospi, nemusíš vstať na raňajky, a keď napokon zideš dolu, môžeš byť na všetkých hnusná.“

„Hnusná?“ Midge to nešlo do hlavy. „Prečo? Aha, už chápem!“ zasmiala sa. „Veľmi vtipné, Lucy. Možno ťa vezmem za slovo.“

Lady Angkatellová sa usmiala a vyšla z izby. Keď šla okolo otvorených dverí kúpeľne a na plynovom horáku zbadala čajovú kanvicu, dostala nápad. Vedela, že ľudia radi pijú čaj – a na Midge si určite nikto nespomenie. Urobí jej trochu čaju. Postavila kanvicu na horák a šla po chodbe ďalej.

Zastavila sa pri dverách manželovej izby a skúsila kľučku, no sir Henry Angkatell ako schopný administrátor dobre poznal svoju Lucy. Nesmierne ju zbožňoval, ale rád si ráno nerušene pospal. Dvere boli zamknuté.

Lady Angkatellová vošla do svojej spálne. Rada by sa bola poradila s Henrym, ale to počká. Podišla k otvorenému oknu, chvíľu sa dívala von a potom zazívala. Vliezla do postele, položila hlavu na vankúš a o pár minút spala ako bábätka.

V kúpeľni začala v kanvici vriieť voda a vrela a vrela...

„Ďalšia kanvica prepálená, pán Gudgeon,“ oznámila majorómovi slúžka Simmonsová.

Gudgeon pokrútil sivovlasou hlavou. Vzal prepálenú kanvicu, šiel do komory a zo spodku príborníka vybral novú. Bolo ich tam ešte pol tucta. „Tu máte, slečna Simmonsová. Jej milosť to nemusí vedieť.“

„Robí jej milosť také veci často?“ zaujímala sa slúžka.

Gudgeon si vzdychol. „Jej milosť je dobrotivá,“ povedal, „ale

aj veľmi zabudlivá, ak viete, čo tým myslím. Mojou povinnosťou v tomto dome je dohliadnuť na to,“ pokračoval, „aby jej milosť bola podľa možnosti ušetrená všetkých nepríjemností a starostí.“

2

Henrietta Savernaková odlúpila hrudku hliny a prilepila ju na príslušné miesto. Obratne, rutinovane modelovala hlavu dievčaťa.

Okolo uší jej bzučal tenký, fňukavý, trochu nevýrazný hlások modelky Doris Saundersovej. Vnímala ho však len okrajovo.

„A ja si myslím, slečna Savernaková, že som mala úplnú pravdu! No toto, povedala som, ak to chcete brať takto! Pretože si myslím, slečna Savernaková, že dievča má priam povinnosť vzoprieť sa niečomu takému – ak viete, čo tým myslím. Nie som zvyknutá, povedala som, aby mi ľudia hovorili také veci, a môžem len povedať, že zrejme máte veľmi bujnú fantáziu! Človek nechce byť nezdvorilý, ale myslím, že som mala pravdu, keď som to zarazila, nemyslíte, slečna Savernaková?“

„Absolútnu,“ odvetila Henrietta tak zanietene, že človek, čo ju dobre pozná, by si okamžite domyslel, že veľmi pozorne nepočúva.

„A ak vaša manželka tvrdí niečo také, pokračovala som, tak ja za to určite nemôžem! Nevieam, čím to je, slečna Savernaková, ale zdá sa mi, že kamkoľvek sa pohnem, vznikajú len samé problémy, a som si istá, že to nie je moja chyba. Chcem povedať, že muži sa tak ľahko dajú ovplyvniť, no nie?“ Modelka sa koketne zachichotala.

„To áno,“ pritakala Henrietta s prižmúrenými očami.

Nádhera, pomyslela si. Tá plôška pod okom je nádherná, aj tá druhá vedľa nej. Uhol čeľuste nesedí... Musím to skúsiť znovu. Mám čo robiť.

Nahlas srdečne, láskavo povedala: „Určite to pre vás bolo nesmierne ťažké.“

„Žiarlivosť je taká nespravodlivá, fakt, slečna Savernaková, a taká malicherná, ak viete, čo tým myslím. Podľa mňa je to len závišť, že niekto je krajší a mladší ako ony.“

Henrietta, modelujúca čefušť, neprítomne prehodila: „Áno, pravdaže.“

Už pred rokmi prišla na trik, ako si myseľ rozdeliť na zvukotesné priehradky. Mohla hrať bridž, inteligentne konverzovať či koncipovať list, a používať pri tom iba nepatrný zlomok mozgu. Teraz ju zaujímala hlava Nausiky, čo sa jej rodila pod prstami, a tenký prúd zlomyseľných slov vychádzajúci z tých rozkošných detských pier jej neprenikal hlbšie do mysle. Ďalej bez námahy udržiavala rozhovor. Bola zvyknutá na modelky, ktoré stále tárali. Tie profesionálne menej – skôr amatérky, ktoré sa v nehybnej póze necítili pohodlne, a tak aspoň rečnili a všeličo o sebe prezrádzali. Iba zanedbateľná časť Henriettinej osobnosti modelku počúvala a odpovedala jej, kým skutočná Henrietta, vznášajúca sa kdesi veľmi ďaleko, si v duchu hovorila: Zlá, zlomyseľná malá potvora – ale tie oči... Nádherné, nádherné, nádherné oči...

Zatiaľ čo pracovala na očiach, nechala dievčinu, nech sa vyrozpráva. No keď sa dostane k ústam, požiadala ju, nech mlčí. Zvláštne, keď sa človek nad tým zamyslí, ako môžu také dokonalé pery vyslovovať niečo také nepekne.

Dofrasa, pomyslela si náhle Henrietta zlostne. Ten oblúk nad obočím robím zle! Čo to, preboha, je? Príliš som zdôraznila tú kosť...

Odstúpila od sochy a zamračene striedavo hľadela z hliny na mäso a krv, sediace na stupienku.

Doris pokračovala: „Povedala som jej, že naozaj nechápem, prečo by mi jej manžel nemohol dať darček, keď chce, a nemyslím si, povedala som, že by mala robiť narážky tohto druhu. Bol to taký pekný náramok, slečna Savernaková, fakt krásny, a, pravdaže, musím priznať, že ten chudák chlap si to skutočne nemohol dovoliť, ale myslím, že to od neho bolo milé, tak prečo by som ho mala vrátiť!“

„To určite nie,“ zamrmlala Henrietta.

„A nie preto, že by akože medzi nami niečo bolo – chcem povedať, niečo škaredé –, nič také nebolo.“

„Nie,“ zahundrala Henrietta, „som si istá, že nie.“

Čelo sa jej vyjasňovalo. Nasledujúcu polhodinu pracovala priam zúrivo. Hlinu mala všade, na čele i vo vlasoch, ako si ich netrepezlivo začesávala rukou. V očiach mala výraz slepej, intenzívnej vášne. Už to prichádzalo... Dostávala sa k tomu...

Onedlho, o niekoľko hodín sa hádam už zbaví tých múk – múk, čo v nej posledných desať dní narastajú.

Nausika – to ona bola Nausika, s Nausikou ráno vstávala, s Nausikou raňajkovala a s Nausikou šla von. Blúdila ulicami v nervóznom vytržení, neschopná myslieť na niečo iné ako na tú krásnu slepú tvár, ktorá sa vznášala kdesi v jej podvedomí, no nedala sa jasne rozpoznať. Hľadala medzi modelkami, váhavo preberala grécke typy, no vôbec nebola spokojná...

Niečo jej chýbalo – niečo, od čoho by sa odrazila, čo by oživilo jej už čiastočne zreteľnú predstavu. Vyberala sa na dlhé prechádzky a tešila sa, keď sa unavila. Ustavične ju ovládala a poháňala naliehavá túžba – nájsť to čosi...

Prechádzala sa, no nevníkala okolie. Trápila sa, celý čas sa len trápila, či tú tvár nájde... Cítila sa chorá a zničená, bolo jej zle...

No odrazu sa jej pohľad vyjasnil a už obyčajnými ľudskými očami oproti sebe v autobuse, ktorým sa roztržito viezla nevedno kam, zbadala – Nausiku! Okrúhlu detskú tvár, pootvorené pery a oči – nádherne prázdne, bezduché oči. Dievčina stisla zvonček a vystúpila. Henrietta ju nasledovala, už celkom pokojná a racionálna. Našla, po čom túžila – muky z bezradného hľadania boli preč.

„Prepáčte, že vás oslovujem. Som profesionálna sochárka a, pravdupovediac, vaša hlava je presne to, čo hľadám.“ Bola priateľská, milá a presvedčivá, dobre vedela, ako má vystupovať, keď niečo chce.

Doris Saundersová bola na pochybách, vyplašilo ju to, ale jej to aj polichotilo. „Ja fakt neviem. No ak je to len hlava... Ešte nikdy som nič také nerobila!“ Trochu váhala, no vzápätí sa zaujímala o finančnú stránku.

Henrietta ju upokojovala: „Samozrejme, trvám na tom, aby ste súhlasili s honorárom profesionálnych modeliek.“

A tak tu teraz Nausika sedí na pódiu a teší sa, že jej pôvaby budú zvečnené (hoci Henriettine práce, čo videla v ateliéri, ju veľmi nenadchli!), a tiež sa raduje, že sa môže zdôverovať žene, ktorá ju pozorne počúva a prejavuje pochopenie.

Na stole vedľa Doris ležali jej okuliare... okuliare, ktoré nosila iba zriedka, bola totiž márnomyseľná a radšej sa pohybovala takmer poslepiacky. Henriette sa s tým priznala – vraj je taká krátkozraká, že bez okuliarov vidí sotva na meter. Henrietta chápavo prikývla. Pochopila fyzický dôvod toho prázdneho a nádherného pohľadu.

Čas plynul. Henrietta zrazu odložila sochárske nástroje a rozhodila ruky. „V poriadku,“ vyhlásila. „Skončila som. Dúfam, že nie ste príliš unavená.“

„Nie som, vďaka, slečna Savernaková. Bolo to veľmi zaujímavé. Vravíte, že je to skutočne hotové – tak rýchlo?“

Henrietta sa zasmiala. „Vlastne nie, nie je to hotové. Budem na tom musieť ešte popracovať. Ale pokiaľ ide o vás, skončili sme. Mám, čo som potrebovala – vymodelované hlavné plochy.“

Dievčina pomaly zišla zo stupienka. Nasadila si okuliare a nevinný, neurčitý pôvab jej tváre okamžite zmizol. Ostala iba jednoduchá, pekná tvárička. Postavila sa vedľa Henrietty a zahľadela sa na hlinenú bustu. „Hm,“ sklamane poznamenala, „veľmi sa mi to nepodobá, čo?“

Henrietta sa usmiala. „Nemá to byť kópia.“

O nejakej podobe sa skutočne nedalo hovoriť. Henriettina predstava Nausiky sa prejavila najmä v posadení očí a línii lícných kostí. To nebola Doris Saundersová, ale slepá dievčina, ktorú ospievali v básni. Pery mala pootvorené, ako ich zvykla

mať Doris, no neboli to jej pery. Tieto pery by hovorili iným jazykom a vyjadrovali by iné myšlienky než Doris.

Ani jedna jej črta nebola jasne definovaná. Bola to Nausika z Henriettiných predstáv, nie podľa predlohy...

„No,“ zapochybovala slečna Saundersová, „predpokladám, že to bude vyzeráť lepšie, ak na tom ešte trošku popracujete... A naozaj ma už nepotrebuje?“

„Nie, ďakujem vám,“ odpovedala Henrietta (A vďaka Bohu, že nie! dodala v duchu.), „boli ste jednoducho skvelá. Som vám veľmi vďačná.“

Šikovne sa Doris zbavila a urobila si trochu čiernej kávy. Bola unavená, strašne unavená. Ale šťastná – šťastná a spokojná. Vďaka Bohu, pomyslela si, teraz už znovu môžem žiť ako človek. A jej myšlienky hneď zaleteli k Johnovi.

John, pomyslela si. Líca jej zahoreli, srdce sa jej náhle zachvelo od šťastia. Zajtra, pomyslela si, zajtra idem do Doliny... Uvidím Johna...

Pokojne sedela na pohovke a pila horúci, silný nápoj. Zvládla tri šálky. Cítila, ako sa jej vracia sila. Fajn, pomyslela si, že sa vrátim do normálneho života... a už sa nebudem štváť z miesta na miesto. Fajn, že som sa zbavila toho trápenia, už nemusím nešťastne blúdiť ulicami a niečo hľadať, už nie som podráždená a netrpezlivá, lebo som vlastne nevedela, čo hľadám! Teraz, chvalabohu, zostáva na tom iba poriadne popracovať – a kto by niečo namietal proti práci?

Odložila prázdnu šálku, vstala a podišla k Nausike. Chvíľu na ňu hľadela a pomaly sa jej nad obočím začala tvoriť malá vráska. To nie je – nie je to celkom... Čo sa jej na tom nezdá?

Slepé oči.

Slepé oči, krajšie než akékoľvek, čo vidia... Slepé oči, ktoré ťa chytia za srdce, pretože sú slepé... Vystihla to, alebo nie?

Áno, vystihla, ale zachytila aj čosi iné. Čosi, čo nemala v úmysle a o čom nepremýšľala... Štruktúra je v poriadku – to určite. No odkiaľ sa vzal ten slabý náznak vulgárnosti?

Výplod prízemnej, nenávisťnej mysle. Veď ju nepočúvala, nazaj nie. A predsa sa to cez jej uši a prsty akosi prenieslo až do hlíny. A Henrietta si uvedomila, že už nie je schopná sa toho zbaviť...

Prudko sa odvrátila. Možno sa jej to len zdá. Áno, určite. Ráno to bude vidieť úplne inak. S úľakom si pomyslela: Človek si ničím nemôže byť istý.

Zamračene prešla na druhý koniec ateliéru. Zastavila sa pred sochou, ktorú nazvala *Zbožňovanie*. Táto bola v poriadku – nádherný kus hruškového dreva s dokonalým žilkovaním. Mala ju už dlho, schovávala si ju pre seba.

Hľadela na ňu kritickým okom. Áno, je dobrá. Bez najmenších pochybností. Najlepšia vec, akú po dlhšom čase urobila – chystala ju na medzinárodnú výstavu. Je to vhodný exponát. Vystihla to presne: pokora, napäté krčné svaly, schúlené plecia, mierne zdvihnutá hlava – no bez tváre, pretože zbožňovanie potláča osobnosť človeka.

Áno, je to tam – pokora, zbožná úcta a nekonečná oddanosť, ba až modloslužobníctvo...

Henrietta si vzdychla. Keby len sa John pri pohľade na sochu nebol tak rozhneval, pomyslela si. Ten hnev ju vyľakal. Prezradilo jej to o ňom niečo, čo možno nevedel ani on sám. Rázne sa na ňu oboril: „Toto nesmieš poslať na výstavu!“

Odsekla mu rovnako rázne: „A pošlem.“

Pomaly sa vrátila k Nausike. Napadlo jej, že sa to hádam bude dať napraviť. Postriekala bustu vodou a zabalila do vlhkých handier. Musí počkať do pondelka alebo utorka. Teraz sa to už nepochybné. Naliehavé nutkanie pominulo – všetky hlavné plochy sú hotové. Potrebuje to už len trpezlivosť.

Čakajú ju tri šťastné dni s Lucy, Henrym, Midge – a Johnom! Zazívajú, pôžitkársky sa pretiahla ako mačka a dôkladne si ponáňovala všetky svaly. Až teraz pocítila, aká je unavená.

Dala si horúci kúpeľ a šla si ľahnúť. Ležala na chrbte a streš-

ným oknom hľadela na hviezdy. Pohľad sa jej pristavil na jedinej lampe, ktorú vždy nechávala svietiť, malej žiarovke osvetľujúcej sklenenú masku, jeden z jej prvých výtvorov. Veru nič objavné, pomyslela si. Vlastne pôsobí veľmi konvenčne. Ešte šťastie, že sa človek posúva ďalej...

Ale teraz už treba spať! Silná čierna káva jej nespôsobovala nespavosť, ak si to sama neželala. Už dávno prišla na to, ako si privolať spánok. Určité myšlienky vyberie z pomyselného skladu v mysli a potom, bez toho, aby sa nimi zaoberala, ich nechá kĺzať pomedzi prsty. Nelipne na nich, nesústreduje sa na ne... len ich nechá voľne plynúť.

Vonku na Mews zavrčal motor auta, ktosi chrapľavo vykrikol a zasmial sa. Tie zvuky jej prenikali do podvedomia. To auto, pomyslela si, je revúci tiger... žltó-čierny... pruhovaný ako lístie, lístie a tiene, horúca džungľa... a tam dole tečie rieka – široká tropická rieka... smerom k moru a parníku, čo sa chystá vyplávať... chrapľavé hlasy sa lúčia, John stojí vedľa nej na palube... plavia sa po modrom mori, idú do jedálne, usmieva sa naňho ponad stôl – ako pri obede v Maison Dorée; chudák John, bol taký nahnevaný!... von na nočný vzduch, a auto, ktorému akoby haprovala prevodovka, ide to ľahko, hladko, vyrážajú z Londýna... cez Shovel Down... stromy... Dolina... Lucy... John... John... Ridgewayova choroba... drahý John... Už-už sa prepadala do bezvedomia, do šťastnej blaženosti.

A zrazu ju vyburcoval akýsi nepríjemný pocit, ťaživý pocit vi-ny. Niečo mala spraviť, ale nespravila to. Niečo zanedbala.

Nausika?

Pomaly, neochotne vstala z postele. Zažala svetlo, zamierila k podstavcu a odmotala handry z busty. Zhlboka sa nadýchla. To nie je Nausika, ale Doris Saundersová!

Celá sa roztriasla. V duchu si drmolila: Ešte sa to dá napraviť, možno sa to dá...

Hlúposť, zahriakla samu seba. Vieš veľmi dobre, čo treba

spraviť. Lebo ak to neurobíš hneď, zajtra na to už nebudeš mať odvahu.

Mala pocit, akoby sa chystala zahubiť vlastné mäso a krv. Bolí to, áno, bolí. Možno takto nejako sa cítia mačky, pomyslela si Henrietta, keď zistia, že jedno z ich mačiatok nie je zdravé, a tak ho zabijú.

Rýchlo, prudko sa nadýchla, potom schmatla hlinenú bustu, strhla ju z výstuže, zmliaždila do veľkej hrudy a hodila do debny. Zhlboka dýchala, civela na hlinou umazané ruky a cítila priam fyzickú aj duševnú bolesť.

Nenáhľivo si očistila ruky od hlíny. Do postele sa vrátila s pocitom čudnej prázdnoty, ale aj istého pokoja. Nausika sa už znovu neobjaví, pomyslela si smutne. Prišla na svet, niečo sa jej stalo a zomrela. Zvláštne, ako môžu veci vplývať na človeka aj bez jeho vedomia.

Nepočúvala Doris, naozaj ju nepočúvala, a predsa jej výplody Dorisinho malicherného, nenávisťného mozočka vnikli do mysle a nevedomky jej ovplyvnili ruky. A teraz už z Nausiky zostala iba hlina, surový materiál, ktorý sa čoskoro zmení na niečo iné.

Henrietta ospanlivo uvažovala: Teda toto je smrť? Je to, čo nazývame podstatou človeka, iba formou – odtlačkom myšlienky niekoho iného? Čej myšlienky? Božej?

O to predsa ide v *Peerovi Gyntovi*, či nie? Ľudské duše v nabračke Gombikára.

„Kde som bol? Celý. Nielen domnele. Kde som bol ja, s Božou pečatou na čele?“

Cítil sa takto aj John? Minulý večer bol taký unavený, taký zrotený. Ridgewayova choroba... V žiadnej knihe sa nedozviete, kto bol Ridgeway! Hlúpe, pomyslela si, chcela by som to vedieť... Ridgewayova choroba.

3

John Christow sedel v ordinácii a hľadel na predposlednú pacientku tohto rána. Súcitne a povzbudzujúco ju pozoroval, keď opisovala, vysvetľovala, zachádzala do detailov. Občas chápavo pokýval hlavou. Kládol jej otázky, usmerňoval rozhovor. Trpiteľka žiarila nadšením. Doktor Christow je skutočne skvelý! Prejavuje takú účasť, naozaj ho to zaujíma. Už len rozhovor s ním človeka vzpruží.

John Christow si pritiahol list papiera a začal písať. Najlepšie bude, pomyslel si, ak jej predpíšem prehľadlo. Ten nový americký výrobok, pekne zabalený v celofáne lákavej lososovoružovej farby. Je aj veľmi drahý a ťažko sa zháňa, nie každý lekárnik ho má na sklade. Pacientka bude musieť zrejme zájsť do tej malej predajne na Wardour Street. Aspoň na niečo to bude dobré – mesiac či dva od nej bude mať pokoj, potom si vymyslí niečo iné. Viac pre ňu nemôže urobiť. S jej chatrným zdravím je to beznádejné! Nemá sa čoho chytiť. Nie ako u starej pani Crabtreeovej...

Nudné ráno. Finančne výnosné, ale nič viac. Panebože, aký je unavený! Všetky tie chorľavé ženy s ich neduhmi ho príšerne unavujú. Tlmiť bolesť, prinášať úľavu... Občas si kládol otázku, či to vôbec stojí za to. Potom si však spomenul na Nemocnicu sv. Krištofa, na dlhý rad lôžok na oddelení Margaret Russellovej a na pani Crabtreeovú, ako sa naňho cerí tým svojím bezzubým úsmevom.

S ňou si naozaj rozumejú! Je to bojovníčka, nie ako tie ostatné uzlíčky nešťastia na susedných lôžkach. Dôveruje mu, chce žiť – hoci pánbohvie prečo, veď na krku má okrem chudoby muža pijana a krdeľ nezbedných detí. Dennodenne sa musí lopotiť, donekonečna drhnúť dlážku v kanceláriách. Tvrdá, nekoenečná drina a len málo radosti! Chce však žiť, teší sa zo života presne ako on, John Christow! Neteší ich spôsob, akým žijú, radujú sa zo samotného života, z toho, že vôbec existujú. Je to